

A kényszertörlési eljárással kapcsolatos tudnivalók

A cégbíróság kényszertörlési eljárás megindítását rendeli el, ha törvényességi felügyeleti hatáskörében eljárva **a céget megszüntnek nyilvánítja**, ha a cég **a végelszámolást három éven belül nem fejezte be**, ha a cég a végelszámolás általános szabályaira történő **áttérést nem hajtotta végre**, vagy a cég jogutód nélküli megszűnését előidéző ok következett be, és **végelszámolási eljárás lefolytatásának nincs helye**¹.

A kényszertörlési eljárás lefolytatásának szabályait a cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény (a továbbiakban: Ctv.) VIII./A fejezete, az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvény vonatkozó rendelkezései, a végelszámolás számviteli feladatairól szóló 72/2006. (IV.3.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Kormányrendelet) szabályozza.

Jelen tájékoztatás célja, hogy általános képet adjon a kényszertörlési eljárás menetéről. A részletszabályok az említett jogszabályokban találhatóak.

A kényszertörlés kezdetén:

A kényszertörlési eljárás megindításáról szóló jogerős **végzést** a cégbíróság a **Cégek Közlönyben napi rendszerességgel közzéteszi**. A közzétételre a Cégek Közlöny honlapján, (www.e-cegkozlony.hu) napi feltöltéssel kerül sor. A végzés ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak van helye.

A kényszertörlési eljárás nem önkéntesen elhatározott megszűnési forma, célja a rendellenesen működő cég kényszerű, vissza nem fordítható megszüntetése, törlése. **A cégbíróság ezért – kérelemre – nem dönthet a kényszertörlési eljárás megszüntetéséről.**²

[A kényszertörlési eljárást a Cégbíróság csak akkor szünteti meg, ha a 117. § foglalt bejelentések vagy a 118. § (2)-(3) bekezdésben foglalt szervek értesítései alapján felszámolási eljárás lefolytatásának van helye.³]

Ugyanezen okból a kényszertörlési eljárás alá került cég **üzletszerű gazdasági tevékenységet nem végezhet**. A kényszertörlési eljárás során a cég legfőbb szerve **nem dönthet** a cégnek a kényszertörlési eljárás alatti **működtetéséről**, sem a kényszertörlési **eljárás megszüntetéséről**, valamint a cég **átalakulásáról, egyesüléséről, szétválásáról**. A kényszertörlési eljárás kezdő időpontját követően pedig a cég szervei nem hozhatnak a kényszertörlési eljárás céljával ellentétes döntéseket⁴.

¹ Ctv. 116. § (1) bekezdés

² Ctv. 116. § (4) bekezdés

³ Ctv. 118. § (5) bekezdés

⁴ Ctv. 116. § (3) bekezdés

A cégbíróság felhívja a vezető tisztségviselőt (tagokat) a cég vagyonára és kötelezettségeire vonatkozó **információk közlésére**.

A kényszertörlési eljárás során a vezető tisztségviselő, ha pedig a kényszertörlési eljárást végelszámolás előzte meg a volt végelszámoló teljesíti az **adózás rendjéről szóló törvény szerinti kötelezettségeket, és nyújtja be a kényszertörlési eljárást megelőző nappal mint mérlegforduló nappal készített számviteli beszámolót.**

A kényszertörlési eljárás alatt:

A kényszertörlési eljárás során a **vezető tisztségviselő**, a végelszámolásból kényszertörlési eljárás alá kerülő adózóknál **vezető tisztségviselő hiányában a volt végelszámoló** köteles az Art. szerint az adókötelezettségeket⁵ teljesíteni.

A törvényben foglalt adókötelezettség magába foglalja többek között **az adó és költségvetési támogatás megállapítását, bevallását és befizetését**, amely teljesítésének kötelezettje az kényszertörlési eljárás során a vezető tisztségviselő, ha pedig a kényszertörlési eljárást végelszámolás előzte meg akkor a volt végelszámoló.

Továbbá a vezető tisztségviselő/volt végelszámoló köteles – a kényszertörlési eljárást megelőző nappal, mint mérlegfordulónappal – **számviteli beszámolót készíteni**, majd azt a számviteli törvényben foglaltak szerint **letétbe helyezni és közzétenni**.⁶ Az elkészített számviteli beszámolót nem kell a jóváhagyásra jogosult testületnek elfogadnia.

A kényszertörlési eljárás során a vezető tisztségviselő/volt végelszámoló köteles a kényszertörlési eljárást elrendelő végzés közzétételét követő 20 napon belül a kényszertörlés alatt álló társasággal jogviszonyban álló munkavállalók részére a kényszertörlési eljárás elrendeléséig **esedékes bért kifizetni**. Ezen kötelezettség magában foglalja a **bérekkel kapcsolatos adók levonását, bevallását és befizetését is**.⁷

A fentiek alapján tehát **a végelszámolási eljárást követően elrendelt kényszertörlési eljárás során**, mivel a végelszámoló tisztsége megszűnik az eljárás kezdetével és a társaságnak nincs vezető tisztségviselője sem, **a volt végelszámolót** terhelik az adózói kötelezettségek, illetve őt illetik meg az adózói jogok is, így képviseleti joga mindaddig fennáll, amíg a társaság vezető tisztségviselő kinevezéséről nem gondoskodik.

Ez alól **kivételt képez**, ha **bt., illetve kkt. állt végelszámolás alatt**, és ezt követően indították meg a cég kényszertörlési eljárását, abban az esetben a **bt. beltág, a kkt. tag – ha a társasági szerződés eltérően nem rendelkezik - minősül a társaság képviselőjének**, azaz ebben az esetben a vezető tisztségviselőnek kell a már említett kötelezettségeket teljesítenie és őt illetik meg az adózói jogok.

A cégbíróság intézkedései:

⁵ Art. 12.§ (1) bekezdés c) pont és Ctv. 117/A. § (3) bekezdés

⁶ Ctv. 117/A. § (3) bekezdés és Korm.rendelet. 6. § (4) bekezdés

⁷ Ctv. 117/A. § (2) bekezdés

A kényszertörlési eljárás elrendeléséről szóló végzésben a cégbíróság felhívást tesz közzé arra vonatkozóan, hogy akinek

- a céggel szemben **követelése van** (ideértve a számviteli törvény szerinti függő követelést is), illetve
- tudomása van a cég ellen zajló **bírósági, közjegyzői vagy más hatósági eljárásról**, vagy
- a **cég tulajdonában lévő eszköz van a birtokában**, vagy
- a cég vagyontárgyára vonatkozó **jog jogosultjaként** van bejegyezve,
- valamely vagyontárgyat illetően a javára, illetve érdekében **tény van feljegyezve**, vagy
- a cég **vagyontárgyára tarthatna igényt**,
- tudomása van a kényszertörlés közzétételének napját megelőző évben a cég vagyonában bekövetkezett változásról
- a céggel **fennálló munkaviszonyon alapuló bérkövetelése vagy munkaviszonyból származó egyéb követelése van**

azt 60 napon belül jelentse be a cégbíróságnak.

FONTOS! Azoknak a munkavállalóknak tehát, akiknek munkaviszonyon alapuló bér- vagy egyéb követelése áll fenn egy kényszertörlési eljárás alatt álló céggel szemben, igényüket a fentiek alapján 60 napon belül jelenthetik be a cégbíróságnak.

Ha a munkavállaló az eljárásról csak később szerez tudomást, bérigényét legkésőbb a kényszertörlési eljárás jogerős befejezéséig még bejelentheti a cégbíróságnak.⁸

Ebben az esetben a cégbíróságnak gondoskodnia kell egy Bérgarancia Biztos kijelöléséről, akinek feladata, hogy a felmerülő követelés rendezésre kerüljön a Bérgarancia Alapból.⁹

A céggel szembeni bejelentések tartalmától és a cég vagyoni helyzetétől függően a kényszertörlési eljárásban a **cégbíróság alábbi döntéseket hozza:**

1. Ha a céggel szemben **követelés bejelentésére nem került sor**, valamint a cég **vagyonával kapcsolatos információ nem érkezett**, a cégbíróság (eltiltás mellőzése mellett) **a céget törli a cégjegyzékből.**¹⁰

2. Ha a céggel szemben **követelés bejelentésére nem került sor**, a cégbíróság azonban megállapította, hogy a cég **fellelhető vagyonnal rendelkezik**, a cégbíróság (eltiltás mellőzése mellett) **a céget törli a cégjegyzékből** és rendelkezik a vagyonnak a tagok közötti felosztásáról a Cstv. 61. §-ában foglaltak alkalmazásával. Amennyiben azonban a cég fellelhető vagyonának tulajdonjogával összefüggésben kétség merül fel, azt úgy kell tekinteni, mintha a céggel szemben követelés bejelentésére került volna sor.¹¹

A cégbíróság által a felosztott cégvagyon után keletkező adófizetési kötelezettség bevallására és megfizetésére az abból részesedő magánszemély kötelezett.

⁸ Ctv. 117/A. § (4) bekezdés

⁹ Ctv. 117/A. § (4) bekezdés

¹⁰ Ctv. 118. § (1) bekezdés, Gt. 5. § (10) bekezdése és a 23. § (3) bekezdése

¹¹ Ctv. 118. § (6) bekezdés

3. Ha a céggel szemben **követelés bejelentésére kerül sor**, azonban a bejelentések és vagyonfelmérés alapján a cég **vagyontalan** vagy a vagyona előreláthatóan **nem fedezi a várható felszámolási költségeket**, a cégbíróóság ***rendelkezik eltiltásról*** és a céget ***törli a cégjegyzékből***.¹²

Az eltiltás következménye, hogy az eltiltott személy a cég jogerős törlését követő öt évig nem szerezhethet gazdasági társaságban többségi befolyást, **nem válhat** gazdasági társaság korlátlanul felelős **tagjává**, egyéni cég tagjává, továbbá **nem lehet cég vezető tisztségviselője**. Ezen túlmenően az eltiltás hatálya alatt álló vezető tisztségviselőt a cégbíróóság automatikus végzéssel **törli mindazon cég fennálló cégjegyzék adatai közül, ahol mint vezető tisztségviselő szerepel**.

Ha azonban a kénysztörlési eljárás alatt a cégbíróóság döntéséig az eltiltás lehetőségével fenyegetett személy a cég adótartozását (és ha van, valamennyi más hitelező tartozását is) megfizeti, és ennek tényét a cégbíróóság felé igazolja, az eltiltás elkerülhető.

4. Amennyiben a céggel szemben **követelés bejelentésére került sor**, és a bejelentések és vagyonfelmérés alapján a cégbíróóság megállapítja, hogy

- a.) a cég vagyona előreláthatóan **fedezi a várható felszámolási költségeket**, vagy
- b.) a cégnek valószínűsíthetően **fedezetelvonó ügylet miatt jelentősen csökkent vagy nincs vagyona**,

a cégbíróóság kénysztörlési eljárást megszünteti, és **kezdeményezi a cég ellen *felszámolási eljárás megindítását***.¹³

Amely esetekben a cégbíróóság nem felszámolási eljárás megindítását kezdeményezi, ott a cég törlésére kerül tehát sor. A törülő végzést a cégbíróóság a Céglőnyben közzéteszi, a végzés ellen a megjelenésétől számított **tizenöt napon belül fellebbezésnek van helye**, a határidő elmulasztása miatt azonban igazolási kérelem nem terjeszthető elő.

A kénysztörlési eljárás után:

Ha a **korlátozott tagi felelősséggel működő céget** a cégbíróóság kénysztörlési eljárásban törölte a cég - a cég törlésének időpontjában a cégjegyzékbe bejegyzett - **volt tagja korlátlanul felel** a cég hitelezőjének **kielégítetlen követelése erejéig, ha a tag a korlátolt felelősségével visszaélt**. (A korlátozott felelősségével visszaél az a tag, aki **tartósan hátrányos üzletpolitikát folytat**, a cég vagyonával **sajátjakként rendelkezik**, vagy aki a cég törvényes működésével **nyilvánvalóan ellentétes** határozatot hozott.)

Több tag felelőssége egyetemleges.

¹² Ctv. 118. § (2) bekezdés

¹³ Ctv. 118. § (3) bekezdés

Ha a korlátozott tagi felelősséggel működő céget a cégbíróság a kénysztörelési eljárásban törölte a cégjegyzékből, az a volt tag, aki a **kénysztörelési eljárás megindulását megelőző három éven belül ruházta át részesedését, korlátlanul felel** a cég hitelezőjének kielégítetlen követelése erejéig, **ha a korlátolt felelősségével tagsági jogviszony alatt visszaélt vagy a részesedésének átruházásakor rosszhiszemű volt.**

(Mentesül a tag a felelősség alól, ha bizonyítja, hogy az átruházás során jóhiszeműen és a hitelezői érdekek figyelembevételével járt el.)

Több tag felelőssége egyetemleges.

Ha a cégbíróság a céget kénysztörelési eljárásban törölte a cégjegyzékből, a **cég vezető tisztségviselője** - ideértve a kénysztörelési eljárás előtt a cégjegyzékből törölt vezető tisztségviselőt is - **az okozott hátrány erejéig felel a kielégítetlenül maradt hitelezői követelésekért, ha a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezését követően ügyvezetési feladatait nem a hitelezői érdekek figyelembe vételével látta el,** és ezáltal a cég vagyona csökkent, illetve a hitelezők követeléseinek kielégítése megghiúsult.

Több vezető tisztségviselő esetén felelősségük egyetemleges.

A felelősség megállapítási eljárás során **vezető tisztségviselő minősül a cég által megválasztott végelszámoló,** illetve a cég **vezető tisztségviselőjének minősül az a személy is,** aki a cég **döntéseinek meghozatalára ténylegesen meghatározó befolyást gyakorolt.**¹⁴

Kénysztörelés alatt beadandó bevallások:¹⁵

Élő, működő cégből kénysztörelés alá kerülő adózók benyújtandó bevallásai:

Az Art. rendelkezése szerint a kénysztörelési eljárás alá kerülő adózók **a tevékenységüket lezáró adóbevallást** – a kénysztörelési eljárás kezdő időpontját megelőző nappal – a kénysztörelési eljárás kezdő időpontját követő 30 napon belül kötelesek benyújtani.

A tevékenységet lezáró adóbevallással egyidejűleg teljesíteni kell a tevékenységet lezáró adóbevallás időszakát megelőző azon időszakokra vonatkozó adóbevallási kötelezettségeket is, amelyek teljesítésének határideje a tevékenységet lezáró bevallás benyújtásakor még nem járt le.

Bevallások típusa **D1.**

Kénysztörelési eljárás esetén a **tevékenységet lezáró adóbevallás időszakát követően** teljesítendő bevallási kötelezettséget az Art. általános rendelkezései szerint kell teljesíteni.

Bevallások típusa **D2.**

A **kénysztörelési eljárás befejezését követően** az Art. rendelkezései szerint soron kívüli bevallást kell benyújtani a bevallással még le nem fedett időszakról, a bevallási kötelezettséget kiváltó eseményt, azaz a cég törléséről szóló végzés Cégbizonylatban való közzétételét követő 30 napon belül.

Bevallások típusa **M.**

¹⁴ Ctv. 118/B §

¹⁵ Art. 52.§ (1) c) és 53. § (3) bekezdés

A kényszertörlési eljárás alá került adózó üzletszerű gazdasági tevékenységet nem végezhet¹⁶, továbbá a társasági adónak sem alanya¹⁷.

A bevallás benyújtásával egyenértékű, ha az adózó az adó- és vámhatóság által rendszeresített „NY” jelű elektronikus űrlapon nyilatkozik arról, hogy az adott bevallás benyújtására az adott időszakban azért nem került sor, mert adókötelezettsége nem keletkezett. Az NY jelű elektronikus űrlapot a „D2” jelzésű, adókötelezettséget nem tartalmazó bevallások esetében lehet használni.

Végelszámolásból, kényszer-végelszámolásból kényszertörlés alá kerülő adózók benyújtandó bevallásai:

Végelszámolást követően elrendelt kényszertörlési eljárás esetében a végelszámolásra vonatkozó szabályok szerint kell a bevallási kötelezettséget teljesíteni.

Bevallások típusa **V3**.

Ezt követően a **kényszertörlési eljárás kezdő napja után** teljesítendő bevallási kötelezettséget az Art. általános rendelkezései szerint kell teljesíteni.

Bevallások típusa **D2**.

(Amennyiben a kényszertörlés kezdő napja nem a végelszámolási eljárást megszüntető végzés jogerőre emelkedését követő nap, abban az esetben a jogerőre emelkedést követő nap és a kényszertörlési eljárás kezdő napját megelőző nap közötti időszak tekintetében tevékenység záró bevallás benyújtása szükséges. Bevallás típusa: **D1**.)

A kényszertörlési eljárás befejezését követően az Art. rendelkezései szerint soron kívüli bevallást kell benyújtani a bevallással még le nem fedett időszakra, a bevallási kötelezettséget kiváltó eseményt, azaz a cég törléséről szóló végzés Céglönlönyben való közzétételét követő 30 napon belül.

Bevallások típusa **M**.

Kényszertörlési eljárást követő felszámolási eljárás alá kerülő adózók benyújtandó bevallásai:

A kényszertörlési eljárást követő felszámolási eljárás esetén e törvény kényszertörlési eljárásra vonatkozó rendelkezései és a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló törvény felszámolási eljárásra vonatkozó rendelkezései együttes alkalmazásával kell a bevallási kötelezettséget teljesíteni.

A kényszertörlési eljárást követően elrendelt felszámolási eljárás esetében a bevallási gyakoriságnak megfelelően az „utolsóként” D2 jelzéssel benyújtott bevallás időszakának záró dátumát követő naptól a felszámolási eljárás kezdőnapját megelőző napig terjedő időszakra kell a tevékenységet lezáró bevallásokat **F1** jelzéssel benyújtani, függetlenül attól, hogy a kényszertörlési eljárás befejezésének dátuma nem a felszámolási eljárást megelőző nap.

¹⁶ Ctv. 116. § (3) bekezdés

¹⁷ Tao tv. 5. számú melléklet 8. pont

A cég korábbi vezető tisztségviselőjét vagy ha a kényszertörlési eljárást végelszámolás előzte meg vezető tisztségviselő hiányában a volt végelszámolót az adó- és vámhatóság mulasztási bírsággal sújthatja, amennyiben a kényszertörlési eljárással kapcsolatos adókötelezettségek teljesítését (pl. tevékenységzáró bevallások benyújtása) elmulasztotta.¹⁸

Nemzeti Adó- és Vámhivatal

¹⁸ Art. 12. § (1) bekezdés c) pont